

INTERPELLATION 2/2014 rd

Regeringens familjepolitik och nedskärningen av barnbidragen

Till riksdagen

Regeringen låter oss vanliga människor betala för sin misslyckade finans- och sysselsättningspolitik. Nedskärningarna drabbar barnfamiljerna värst. Regeringen påstår i sitt program att den har som mål att skapa en trygg uppväxtmiljö och säkerställa de materiella och immateriella förutsättningarna för att föda och uppfostra barn. Detta är välkomna mål som är värda att understöda. Regeringens metoder väcker ändå en viss förundran. Det konstateras i regeringsprogrammet att familjepolitikens tre kärnområden är tjänster, inkomstöverföringar och möjligheterna att kombinera arbete och familjeliv, men i praktiken stannar regeringen gång på gång för lösningar som urholkar dessa kärnområden i stället för att stärka dem.

Barnbidragen infördes i den finländska lagstiftningen 1948 efter nordisk modell. Det har ända från början varit en universell förmån som tillkom för att utjämna kostnaderna för att ta hand om barnen och signalera att samhället understöder att familjerna skaffar barn. Endast en regering har skurit ner barnbidragen tidigare och det skedde under Lipponens ledning under den ekonomiska depressionen på 90-talet. Beslutet att skära ner barnbidragen visar tydligt vilka värderingar den nuvarande regeringen har. Att skära ner barnbidragen förvärrar situationen för de familjer vars ekonomi redan är ansträngd på grund av arbetslöshet, sjukdom eller andra problem. De som drabbas värst är barnen.

Beslutet att skära ned barnbidragen känns särskilt oansvarigt när alla vet att fattigdomen ökat i

barnfamiljerna i oroväckande grad efter depressionen på 90-talet. Följderna av att ha varit fattig i barndomen är vittomfattande, och fattigdomen går dessutom i arv till nästa generation. Regeringen har lovat att den ska öka konsekvensbedömningen i fråga om barnen inom allt beslutsfattande. Har regeringen verkligen gjort det i fråga om barnbidragsnedskärningarna?

Barnfamiljerna är alltid i behov av pengar; också familjer med medelhöga inkomster får utan svårighet alla sina inkomster att gå åt. Bostad, mat, daghemsavgifter, fritidsverksamhet, transporter, kläder och leksaker är exempel på allt det som kostar. Barnbidraget — som inte längre indexjusteras på grund av regeringens tidigare beslut — täcker inte ens en bråkdel av dessa utgifter, men det är ändå fråga om en viktig hjälp till familjerna från regeringens sida som också bidrar till att hålla ekonomins hjul i rullning.

Det här är inte första gången som den sittande regeringen ger sig på barnfamiljerna. I höstas beslutade regeringen som ett led i sitt strukturpolitiska program att dela upp stödet för hemvård av barn mellan föräldrarna. Beslutet motiverades med jämlikhet och strävanden att höja sysselsättningen, men i själva verket var det fråga om en ren nedskärning, som minskade föräldrarnas valfrihet och försvagade barnens ställning. Det är inte samhällets sak att diktera om det är pappa eller mamma som ska ta hand om sitt barn hemma. Varje familj kan nog själv avgöra vilket arrangemang som fungerar bäst just i deras fall och vad som är förnuftigt ekonomiskt sett. Att inskränka

föräldrarnas valfrihet tjänar inte heller syftet att göra det lättare att kombinera arbete och familjeliv. Regeringen ökar samtidigt kommunernas utgifter, när fler barn behöver dagvård. Också i dessa fall saknas det en verklig utvärdering av kostnadseffekterna, vilket tydligt återspeglar vilken ohållbar politik regeringen för.

Förutom att regeringen misslyckats i sin familjepolitik har den också försvårat barnfamiljernas vardag genom att skära i inkomstöverföringarna och göra det svårare att kombinera arbete och familjeliv, och den har inte heller lyckats förbättra tjänsterna för familjer, som i bästa fall kunde förebygga många allvarliga problem. Hemservicen för barnfamiljer är ett bra exempel på ett människonära och kostnadseffektivt stöd till hjälp för slutkörda familjer eller familjer som annars har svårt att klara vardagen att ta sig över de tyngsta perioderna. Genom att skära ned statsandelarna till kommunerna har regeringen sett till att de tjänster just barnfamiljerna så väl behöver har blivit sämre eller helt har upphört.

Regeringen Katainen saknar en samlad bild av familjepolitiken. Sammantaget kan det konstateras att regeringens familjepolitik inte är hållbar och inte är ägnad att öka medborgarnas förtroende för samhället. De fragmentariska förslagen, som kvoteringen av stödet för hemvård av barn, begränsningen av den subjektiva rätten till barnomsorg, den timbaserade avgiften inom barnomsorgen och den flexibla vårdpenningen har dragit undan mattan för en högklassig revidering av lagen om förskolepedagogik, som har ansetts vara ett av regeringens viktigaste mål. Det saknas också konsekvensbedömningar av familjepolitikens effekter, vilket visar att den sammantagna politiken är dåligt ledd och rörig.

På grundval av det ovanstående och med hänvisning till 43 § i Finlands grundlag framställer vi följande interpellation till den behöriga ministern:

På vilket sätt stöder regeringens rambeslut löftet att förbättra familjernas välfärd,

på vilket sätt stöder regeringens familjepolitik löftet att minska ojämlikheten,

vad tänker regeringen göra för att minska fattigdomen bland barnfamiljerna,

har regeringen en gemensam syn på hur nedskärningen av barnbidraget ska genomföras i praktiken,

när kommer regeringen att utvärdera hur rambesluten påverkar barnen, och

är regeringen beredd att återta beslut som visar sig ha negativa följder,

följs det över huvud taget upp vilka effekter kvoteringen av stödet för hemvård av barn får, och

i så fall, är regeringen beredd att ändra sitt beslut utifrån de erfarenheter som gjorts,

hur tänker regeringen säkerställa att nedskärningarna av förmånerna och den försämrade servicen för barnfamiljer inte urholkar samhällets skyddsnett alltför mycket och lämnar barnfamiljerna att klara sig på egen hand?

Helsingfors den 4 april 2014

Hanna Mäntylä /saf
Juho Eerola /saf
Ritva Elomaa /saf
Teuvo Hakkarainen /saf
Jussi Halla-aho /saf
Lauri Heikkilä /saf
Reijo Hongisto /saf
Olli Immonen /saf
Ari Jalonen /saf
Anssi Joutsenlahti /saf
Johanna Jurva /saf
Arja Juvonen /saf
Pietari Jääskeläinen /saf
Pentti Kettunen /saf
Kimmo Kivelä /saf
Osmo Kokko /saf
Laila Koskela /saf
Jari Lindström /saf
Maria Lohela /saf
Anne Louhelainen /saf
Pirkko Mattila /saf
Lea Mäkipää /saf
Martti Mölsä /saf
Mika Niikko /saf
Jussi Niinistö /saf
Pentti Oinonen /saf
Tom Packalén /saf
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Vesa-Matti Saarakkala /saf
Timo Soini /saf
Ismo Soukola /saf
Maria Tolppanen /saf
Reijo Tossavainen /saf
Kaj Turunen /saf
Kauko Tuupainen /saf
Pertti Virtanen /saf
Ville Vähämäki /safsaf
Juha Väätäinen /saf

Mikko Alatalo /cent
Sirikka-Liisa Anttila /cent
Lasse Hautala /cent
Antti Kaikkonen /cent
Timo Kalli /cent
Anne Kalmari /cent
Elsi Katainen /cent
Inkeri Kerola /cent
Mari Kiviniemi /cent
Esko Kiviranta /cent
Katri Komi /cent
Timo V. Korhonen /cent
Seppo Kääriäinen /cent
Paula Lehtomäki /cent
Jari Leppä /cent
Mika Lintilä /cent
Markus Lohi /cent
Eeva-Maria Maijala /cent
Aila Paloniemi /cent
Mauri Pekkarinen /cent
Arto Pirttilahti /cent
Tuomo Puumala /cent
Antti Rantakangas /cent
Juha Rehula /cent
Eero Reijonen /cent
Markku Rossi /cent
Simo Rundgren /cent
Annika Saarikko /cent
Mikko Savola /cent
Juha Sipilä /cent
Kimmo Tiilikainen /cent
Ari Torniainen /cent
Tapani Tölli /cent
Mirja Vehkaperä /cent
Anu Vehviläinen /cent
Markus Mustajärvi /vg
Jyrki Yrttiaho /vg